

1891-07-10

þÿ ' ¿ Å » ®

þÿ • Å µ Å ½ • Ä ¹ º ì Á ì³ Å ± ¼ ¼ ± C o o p 2 0 0 2

Library of Neapolis University Pafos

<http://hdl.handle.net/11728/8459>

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

Γενικά

- Νομοδ. Συμβούλιο
- Δημ. Έργα
 - Ξηροφάνομος
- Θαλασσ. Νετοφόρες

Λαριναία

Παιδιά

Λεγεώνας

Μύλοι (σαρμάκι)

Βασιλή

- Κουκιά
- Αβδία
- Κεραία

Νικ. Ρωσσοφ

William Colyer

J. Swettenham

Λεωκωτία

Εμπορία

Παιδιά

Λεωκωτία

ΒΟΥΛΗ

Συνεδρίασις (θ' 1) 13 'Απριλίου.

(Προεδρία 'Αρμυστού)

(Συνέχεια συζητήσεως τῆς προτάσεως τοῦ κ. Ρώσσου περὶ κατασκευῆς σιδηροδρόμου)

Ρώσσος. Δὲν εἶνε ἡ πρώτη φορά, καθ' ἣν πρότασις ὑποβαλλομένη ἐν τῇ Συμβουλίᾳ τούτῃ πρὸς ἄελος τοῦ τόπου ἔτυχεν ἀντιστάσεως ἐκ μέρους τῶν κυβερνητικῶν μελῶν, καὶ ἰδίᾳ ἐξ ἐκείνων, ἅτινα ἐπιτηδεύουσι πλατωνικὴν τινα συμπάθειαν πρὸς τὸν τόπον. Ἐπιτηδες ἕκαστα τὴν πρότασίν μου ὅσον τὸ δυνατόν γενικὴν, ἐλπίζων ὅτι ἤθελον ἀπαφύγει τὸν σκόπελον, εἰς δὲ μελαταῦτα πάλιν προσέκρουσα. Ἐκείνο τὸ ὅποιον ἐτάραξε τὴν ἡσυχίαν τῶν κυβερνητικῶν μελῶν εἶνε ἡ τελευταία φράσις, ἣν κατεχώρισα. Ἀλλὰ καὶ ἄλλαι ἀντιρρήσεις ἐγένοντο, ὧν ἡ πρώτη εἶνε ὅτι θὰ ὠφελῶντο τὰ μέρη ἐκεῖνα δι' ὧν θὰ διέλθῃ ὁ σιδηρόδρομος, ἐνῶ τὰ ἀπώτερα δὲν θέλουσιν ὠφελῆθαι οὐδ' ἐπ' ἐλάχιστον, ὡς εἶπεν ὁ ἔντιμος κ. Ἀρχιλογιστῆς. Δὲν δύναμαι γὰρ πᾶρα δεγθῶ τοῦτο ὡς συλλογισμὸν ἑρθῶν, ἐτι δηλ. ἐὰν εὐκολυνθῇ ἡ συγκοινωνία τῆς νήσου καὶ μᾶλλον ὠφελῆται ἐν μέρος, τὰ ἄλλα μέρη οὐδὲως θὰ ὠφελῆθωσιν. Ἐκτὸς τῆς μετὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ συγκοινωνίας, εἶλα τὰ μέρη τῆς νήσου ἔχουσι μετὰ τῶν συγκοινωνίαν καὶ ἐπικοινωνίαν καθημερινήν. Ἡ Λευκωτία εἶνε ἡ πρωτεύουσα καὶ τὸ κεντρικώτερον μέρος τῆς νήσου καὶ εἰς αὐτὴν προτέρηται ἐξ ὅλων τῶν μερῶν ἀτοικοὶ καθ' ἑκάστην, καθ' ἐβδομάδα ἢ κατὰ μῆνα. Δὲν πιστεύω ἡ Πάφος, ἣς ἐμνήσθησαν, νὰ πωληθῆται ἐξάίρεσιν τούτου, καὶ ἐὰν καλῶς με ἐβόηθησαν οἱ ὀρθαλμοί μου, εἶδον πολλὰς Πάφους ἐν Λευκωτίᾳ. Πρὸς δὲ τούτοις ἡ Πάφος παράγει πολλὰ προϊόντα, ἅτινα στέλλει εἰς ἄλλα μέρη τῆς νήσου, καὶ ἰδίᾳ εἰς Λευκωτίαν, ὅπως πωληθῶσιν. Οἱ εἰδότες τὰ περὶ τούτου δύναται νὰ πληροφρήσωσι τὸν ἔντιμον ἀρχιλογιστὴν, ἐτι ὑπάρχει μεγάλη ἀκτοπλία μετὰ τὸν Λάρνακος καὶ Πάφου. Ἐὰν ἡ ἀξία τοῦ ἀγωγίου μετὰ τὸν Λάρνακος καὶ Λευκωτίας ὑποτιμηθῇ, δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι ἡ Πάφος καὶ τὰ προϊόντα αὐτῆς μετακομιζόμενα οὐδὲν θὰ ὠφελῆθωσιν; Ἄλλο παράδειγμα. Ἡ Λεμεσ-

σός κέκτηται δύο ατμομόλους, εἴτινες
 προμηθεύονται σίτον ἐκ Αἰζναιος κατ'
 ὠριμμένας ἐποχάς. Βεβίως ἢ Αἰζναξ
 δὲν παράγει τὸν σίτον τοῦτον· μεταφέρε-
 ται ἐκεῖ ἐκ Μίσαορίας ἢ ἐκ Λευκωσίας.
 Ἐὰν τὸ ἀγώγιον τῆς μεταφορᾶς ἐλατ-
 τωθῆ, δύναται τις νὰ εἴπῃ ἔτι ἡ Δεμησ-
 σός δὲν θὰ ὠρεληθῆ ἐν τινι μέτρῳ ἐκ τῆς
 σιδηροδρομικῆς γραμμῆς; Βεβίως δὲν
 δύναμαι νὰ παραδεχθῶ τοιοῦτόν τι, διότι
 καὶ ἄλλως πρέπει νὰ κἀμωμεν δι' ἐκά-
 στην ἐπαρχίαν χωριστὸν προὔπολογι-
 σμὸν καὶ νὰ ἐξοδεύῃ. ἐν πίσῃ περιπτώ-
 σει ἐκάστη ἐπαρχία ἀκριβῶς ὁ, τι εἰσπράτ-
 τει καὶ οὐδὲν πλέον. Ἄλλὰ μοὶ ἀπηντή-
 θη ὅτι δὲν ἔχω κανὲν δικαίωμα νὰ εἴπω
 ὅτι ἡ εταιρία θέλει ὑποτιμήσει τὴν ἀξίαν
 τοῦ ἀγωγίου. Καλῶς ἐξηγήθην καὶ εἶπον
 ὅτι, κατὰ τοὺς ἐμοὺς ὑπολογισμοὺς καὶ
 ὡς συμβαίνει παντοῦ, ἡ σημερινὴ ἀξία
 τοῦ ἀγωγίου ἐμελλε νὰ ἐλαττώθῃ κατὰ
 50 ο)ο περίπου. Βεβίως; ἔὰν οἱ σιδηρο-
 δρομοὶ δὲν εἶχον ὡς ἀποστολὴν καὶ τὴν
 ἐλάττωσιν τοῦ ἀγωγίου ἐν θὰ ἐρρίπτον-
 το πρὸς κατασκευὴν αὐτῶν κεφάλαια ση-
 μαντικὰ μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ εἰσερ-
 χηταί τις ἐν αὐτοῖς καὶ νὰ σεῖται δίκην
 Κορύθαντος. Λέγω πρὸς τούτους ὅτι ἡ
 πρότασις, ἣτις ἐγένετο ὑπὸ τῆς εταιρίας,
 δὲν ἐγένετο εἰς ἐμέ ἄλλ' εἰς τὴν κυβέρ-
 νησιν, καὶ ἀφοῦ ἐγένετο πρὸς αὐτήν, ἡ
 κυβέρνησις ὀφείλει νὰ συζητήσῃ μετ' αὐ-
 τῆς περὶ τοῦ ἀγωγίου, εἶμαι δὲ βέβαιος
 ὅτι καὶ ὁ ὑπουργὸς θέλει λάβει ὑπ' ὄψει
 τὸ συμφέρον τοῦ τόπου ὡς πρὸς τὴν δια-
 τίμησιν τοῦ ἀγωγίου. Καὶ ἐν Ἀγγλίᾳ δ'
 ὑπάρχει τὰ ρίφα, ἣτις συμφωνεῖται
 μεταξὺ τῆς κυβερνήσεως καὶ τῶν ἐται-
 ριῶν διὰ τὸ ἀγώγιον; ὥστε ὡς πρὸς τὸ
 ζήτημα τοῦτο δύναμαι νὰ ἐπαναπαυθῶ
 ὅτι ἡ κυβέρνησις θὰ λάβῃ τὴν ἐέουσαν
 πρόνοιαν. Ἐλέχθη ὅτι ἡ κυβέρνησις, ἐν
 περιπτώσει κατασκευῆς σιδηροδρόμου, θὰ
 ἐξοδεύῃ πολλὰ, διότι θ' ἀναγκασθῆ νὰ
 κάμῃ δρόμους ἄγοντας εἰς τοὺς σιδηρο-
 δρομικὰς σταθμούς. Ἐπιθύμουν νὰ ἐξλε-
 πον τὸν σιδηροδρόμον, καὶ εἶμαι βέβαιος
 ὅτι ὁ πρῶτος-ἔστις ἠθέληεν ἐπιδοκιμάσει
 τοιαύτην-τινὰ δαπάνην θὰ ἦτον αὐτὸς ὁ
 ἐντιμὸς ἀρχιλογοιστής. Δὲν θέλω νὰ εἴπω
 τι περισσότερον παρά μόνον ὅτι εἶνε ἐν
 γνώσει ἡμῶν, ἔτι πολλὰ καλὰ γίνονται
 εἰς χωρία καὶ ἰδιαιτέρως δαπάνη τοῦ ἐν-
 τίμου ἀρχιλογοιστοῦ. Δύναται δὲ νὰ ἦναι

βέβαιος ἐτι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θὰ εὐ-
ρη καὶ τινὰς μιμητὰς ἐκ τῆς νήσου. Τὸ
ἐντιμον μέλος τῆς Δευκωσίας, ὅπερ μὲ
ὑπεστήριξε, διὰ τὰ καταστήρησις ἰσχυροτέ-
ραν τὴν ὑποστήριξίν του εἶπεν, ἐτι πολι-
τικός τις ἐν Ἀγγλίᾳ ὑπεσχέθη τὰ κατα-
στήρησις τὴν Κύπρον παράδεισον, καὶ,
προσέθηκεν, ἐν τῶν μέσων πρὸς τοῦτο
εἶνε καὶ ἡ κατασκευὴ σιδηροδρόμου. Καὶ
βεβαίως· ὁ ὑποσχεθεὶς ἐπίγειος παράδει-
σος ὑπὸ τῆς Ἀγγλίας συνεπάγεται, χά-
ριν τοῦ comfort, καὶ σιδηροδρόμον. Δὲν
δύναμαι νὰ ἀποφανθῶ ἂν εἰς τὸν παράδει-
σον ὑπάρχει σιδηροδρόμος. Εὐρίσκομαι
ἐν Κύπρῳ καὶ κατὰ συνέπειαν πολλὴ μα-
χρὰν τοῦ παραδείσου. Στερούμεθα σχε-
δὸν ὅλων τῶν ἀγαθῶν τοῦ πεπολιτισμένου
βίου καὶ πιστεύω ἐτι οἱ κάτοικοι τοῦ πα-
ραδείσου θ' ἀπολαμβάνωσι τοιούτων τι-
νῶν ἀγαθῶν. Διὰ τὰ λύσω τὴν ἀπορίαν
μου ἔπρεπε νὰ γνωρίζω τίς ὁ οικονομικός
ἔφορος ὁ κρατῶν τὰς κλεῖδας τοῦ θη-
σαυροφυλακίου εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο καὶ
μέχρις οὗτοῦ δὲν λάβω περισσοτέραν πλη-
ροφορίαν, τὸ πρᾶγμα θὰ μένη σκοτεινόν.
Ὁ ἐντιμος ἀρχιλογιστὴς εἶπεν ἐτι αἱ
λέξεις, ἅς μετεχειρίσθη ἐν τῷ τέλει τῆς
προτάσεώς μου, εἶνε ὑποχρεωτικάί. Νο-
μίζω ἐτι λέξεως μᾶλλον ἀθώας δὲν ἠδύ-
νατο νὰ γίνῃ χρήσις. Ἐάν τις συμβου-
λευθῇ τὸ λεξικὸν θὰ ἴδῃ ἐτι ἡ λέξις
«consider» σημαίνει τὸ «μελετᾶν»,
«σκέπτεσθαι» καὶ ἐνταύτῳ «σταθμί-
ζειν». Ὅταν δὲ σταθμίση τις θὰ ἴδῃ
βεβαίως ποῦ θὰ κλίνη ἡ πλάστιγξ. Ἡ
ἰδέα, ἣν συνεπάγεται ἡ φράσις τὴν ὁποί-
αν μετεχειρίσθη, εἶνε ἐτι ἡ κυβέρνησις
δέον νὰ μελετήσῃ τὸ ζήτημα ἀπροκατα-
λήπτως μὲ εὐνοϊκὴν διάθεσιν, δηλ. μὲ
τὴν διάθεσιν ἐκείνην, ἣς κατὰ δυστυχι-
αν σήμερον δίδει τὸ ἐναντίον δείγμα. Ὁ
κ. ἀρχιλογιστὴς διὰ τὰ ἀντιταχθῆ τῆς
προτάσεώς μου εἶπεν, ἐτι προκαλεῖται
τὸ Συμβούλιον νὰ ψηφίσῃ πρᾶγμα, ὅπερ
ἀγνοεῖ. Πολὺ καλὰ. Καὶ ὅμως εἶπον
ἀκριβῶς ποῖα εἶνε ἡ πρώτη γραμμὴ, ἣν
ἡ ἐταιρία προτίθει νὰ κατασκευάσῃ, καὶ
περὶ ταύτης μόνον ἠθέλησα ἐκ προθέσε-
ως νὰ ἠμιλήσω, διότι εἶνε ὁ μόνος κλά-
δος, δι' ὃν ἡ ἐταιρία ζητεῖ ἐπιχορήγη-
σιν. Ἡ ἐταιρία λέγει ἐτι ζητεῖ βοήθειαν
τινα διὰ τὰ κάμη τὴν πρώτην γραμμὴν,
ἀνευ τῆς ὁποίας δὲν δύναται νὰ γίνῃ ἡ
ὑπόλοιπος. Ἐκεῖνο λοιπὸν ἔπερ ἐνδιαφέ-

γω δε γὰ ψηφισθῆ γραμμῆ οἷα ἢ προτει-
νομένη ὑπὸ τῆς ἐταιρίας, διότι ὅταν πρό-
κειται νὰ γείνη ἔργον τι πρέπει νὰ γείνη
ἔργον ἐπωφελές. Δὲν θὰ ἐπεθύμουν π. γ.
νὰ ἴδω κατὰ τὸ παρὸν γραμμὴν ἀναβαί-
νουσαν εἰς τὰς κορυφὰς τοῦ Ὀλύμπου,
καὶ τοῦτο ὄχι διότι δὲν εἶνε καθ' ἑαυτὸ
καλὸν, ἀλλὰ διότι θὰ παρημελοῦντο ἄλ-
λα συμφέροντα ἐπωφελέστερα τοῦ τό-
που. Διὰ ταῦτα ἐμμένω εἰς τὴν πρότα-
σίν μου ὡς ἐτροποποίησα αὐτήν.

Γίνεται ψηφισθῆ καὶ ἡ πρότασις τοῦ
κ. Ρώσσου ἐπιψηφίζεται ὑπὸ πάντων τῶν
αἰρετῶν μελῶν.

Ἡ συνεδρίασις ἀναβάλλεται.